

prima instanță: S. Papuha

dosarul nr. 2ra-2654/13

instanța de apel: B. Bîrca, M. Moraru, M. Ciugureanu

Î N C H E I E R E

31 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul : Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de ÎCS „Eliri” SA și Torgai Elizaveta,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Torgai Elizaveta împotriva ÎCS „Eliri” SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral pentru neachitarea corectă a salariului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, prin care au fost respinse apelurile declarate de către ÎCS „Eliri” SA și Torgai Elizaveta, cu menținerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 octombrie 2012,

c o n s t a t ă

La 10 decembrie 2009 Torgai Elizaveta a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Eliri” SA, solicitînd încasarea diferenței de salariu, a penalității în valoare de 20150 lei și prejudiciu moral în mărime de 20 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 03.11.2003 a fost angajată în funcția de contabil-șef la ÎCS „Eliri” SA, cu un salariu de 1500 lei.

Reclamanta a mai menționat faptul că în urma controlului efectuat de Inspekția Muncii s-a constatat că, la data de 08.08.2005, administrația ÎCS „Eliri” SA a emis un ordin privind stabilirea salariului tarifar pentru salariații întreprinderii conform Hotărîrii Guvernului Nr. 869 din 18.08.2005, în baza ordinului dat, reclamantei i s-a stabilit coeficientul de multiplicare 3.5, ceea ce contravine Anexei nr. 2 din Hotărîrea de Guvern nr. 152 din 19.02.2004, în care este prevăzut coeficientul de multiplicare 4.0 pentru specialiștii șefi, motiv din care i s-a stabilit și achitat salariul în mărime de 1 925 lei în loc de 2 200 lei.

Suplimentar reclamanta a explicat faptul că directorului ÎCS „Eliri” SA i-a fost întocmit proces-verbal de control cu prescripția de a lichida încălcările depistate în termen și de a efectua recalcularea la salariul calculat greșit, acțiune care nu a fost efectuată de către pîrît.

Ulterior, la 10.10.2007, reclamanta a fost eliberată din funcție din proprie

inițiativă, conform art. 85, alin. (1) Codul muncii.

Astfel, reclamanta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin care a solicitat despăgubirii pentru o perioadă de 3 ani în suma de 15 445 lei, iar pentru suferințele morale suma de 20 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25.03.2011 cererea de chemare în judecată depusă de Torgai Elizaveta a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Nefiind de acord cu soluția în cauză Torgai Elizaveta a depus apel, care prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2011 a fost admis, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În urma rejudecării cauzei, prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25.10.2012, cererea de chemare în judecată depusă de Torgai Elizaveta a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea de la ÎCS „Eliri” SA în beneficiul lui Elizavetei Torgai diferența neachitată la salariu pentru perioada de la 10.12.2006 pînă la 10.10.2007 în mărime de 12750 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Cu apel hotărîrea primei instanțe a fost contestată de Torgai Elizaveta și ÎCS „Eliri” SA, în care Torgai Elizaveta a solicitat casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea în care a fost respinsă cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral, cu emiterea unei hotărîri noi prin care să fie dispusă încasarea sumei prejudiciului moral în valoare de 25 000, iar ÎCS „Eliri” SA a solicitat emiterea unei hotărîri noi de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013 s-au respins apelurile declarate de Torgai Elizaveta și ÎCS „Eliri” SA, cu menținerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 octombrie 2012.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, instanța de fond în mod just a admis parțial cerințele reclamantei, or, după cum rezultă din cele enunțate, între părți la 03.11.2003 a fost încheiat contractul individual de muncă, în baza căruia reclamanta a fost angajată în calitate de contabil-șef cu salariul de 1 500 lei. Conform pct. 12 din contract care inițial a stipulat un salariu în sumă de 1925 lei. Ulterior conform modificărilor care au fost operate prin acordurile adiționale la contractul individual de muncă din 08.08.2005 și 01.09.2006 a fost stabilit în mărime de 2 100 lei, iar la data de 10.10.2007 reclamanta a fost eliberată din funcție din proprie inițiativă conform art. 85 Codul muncii.

Reieșind din faptul că prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat aplicarea prescripției prevăzută la art. 355, alin. (1) lit. b) al Codului muncii, și reținînd cont de faptul că cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă a fost depusă în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale, și avînd în vedere faptul că reclamanta a sesizat instanța prin cererea de chemare în judecată la data de 10.12.2009, rezultă că perioada de la 10.12.2006 și pînă la 10.10.2007, data

concedierii, se încadrează în interiorul termenului de adresare în judecată, și astfel prima instanță just a ajuns la concluzia privind termenul de încasare a sumei solicitate de reclamantă.

Referitor la cererea de apel depusă de Torgai Elizaveta cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond just a respins acest capăt de cerere, deoarece conform prevederilor art. 1423, alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gradul suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, mai mult ca atât, admiterea parțială a prejudiciului material reprezintă prin sine o satisfacție morală a reclamantei, circumstanță care a determinat instanța de apel de a respinge cererea de apel în partea încasării prejudiciului moral.

La 10 iunie 2013 Torgai Elizaveta a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea respingerii încasării prejudiciului moral, cu emiterea unei nou hotărâri prin care să fie dispusă încasarea prejudiciului moral în mărime de 25000 lei, invocând că atât prima instanță și instanța de apel urma să aplice în speța dată prevederile art. 90 Codul muncii.

Totodată, la 14 iunie 2013 ÎCS „Eliri” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, consideră hotărârile judecătorești ilegale și neîntemeiate, deoarece în cadrul examinării cauzei instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului, fapt ce a dus la pronunțarea unei decizii ilegale și neîntemeiate.

Mai indică asupra faptului că Hotărârea Guvernului nr. 782 din 04.07.2007, la care a făcut referire instanța de fond și apel, la calcularea salariului pentru perioada 18.05.2007-10.10.2007, a intrat în vigoare la data 27.07.2007, producând efecte doar pentru viitor. Cu toate acestea, instanța de fond și apel, au aplicat prevederile hotărârii date pentru o perioadă anterioară intrării în vigoare a normei 18.05.2007-04.07.2007, fapt ce este inadmisibil prin prisma principiului neretroactivității legii.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră

inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către ÎCS „Eliri” SA și Torgai Elizaveta, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurenților se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursurile declarate de către ÎCS „Eliri” SA și Torgai Elizaveta, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recursuri nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către ÎCS „Eliri” SA și Torgai Elizaveta ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursurile declarate de către ÎCS „Eliri” SA și Torgai Elizaveta, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru